

מסורת הש"ס

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

זו.

תורה אור

(א) מגילה ח"ג (ב) רש"י מג"ל (ג) (טוטה מט:.) (ד) רש"י (ה) (י"ב מט. ע"ש.) (ו) י"ב ספרי (ז) י"ב אמרי (ח) טוטה מט: (ט) ונכרית לה: (י) ימותה ע"ב: (יא) ט"ו ימותה חלה בעול וכן לט"ו כמקור במשנה (י"ב) (י"ג) ע"ב ט"ו (ד) ר"ה (א.) (ב) ע"ב ט"ו (ז) כפי' למה עתה (ח) (י"ג) ושמנה (י) כפי' : מלכות הרשעה.

הנהגות הגר"א
 (א) גמ' א"ר חרפו. נדפס בלודז רש"י מחוק ונחלק ההגיה: (ב) שם א"ש נבול (מח) חכה אב"ט ודין חול: (ג) שם ופי' הדור כפי' הכלל. נחלק: (ד) שם ופי' מ"ד מחולל. נדפס בלודז רש"י מחוק ההגיה:

מוסף רש"י
 בית הוועד יהיה לזנות בית הוועד של המוסד יהיה לזנות שכל המוסד יהיה לזנות חרפו חרפה יהיה חרפ' מחין ח"ס ובעל זמה מתגרדים שם מפי שון לער היו בית מדרשות אלפים שנה חרפו עמלא. נגד על העולם להקדים כמני ימי הסניף ויום הששי שבת ויבטלם אלפים ט"ח ועולם (ע"ז ט.) שני אלפים תורה. ע"י אלפים ראשונים נגד עליו להיות שנה ללא מורה ושני אלפים תורה. כלא ימות המשיח (שם).

אם סוכת דוד הנופלת. מלכות דוד שנפלה להכי קרי משיח בר נפלי: **עד שהראשונה פקודה.** עד שלא כלתה לרה ראשונה שניה ממחרת לבל. פקודה כמו לא נפקד (במדבר א): **שנוע.** שמיטה: **והמטריע על עיר אחת.** שהיא מעט מעט מטר ויהא רעב במקום זה ושנוע במקום זה: **חיי רעב.** רעב מעט שלא יהא שנוע כשום מקום: **משפחה מלומדיה.** מתוך שאין להם מה לאכול: **בששים קולות.** יאלו קולות שגן דוד כה. ל"א קולות מתקיעת שופר שנאמר יתקע בשופר גדול (ישעיה ט): **מלחמות.** בין עובדי כוכבים לישראל: **דבוס הכי.** שנה אחת רעב שנה אחת שנוע ואעפ"כ לא נא בן דוד: **בששים קולות מי הוה.** כלום כסדרן מי הוה. כלומר אלו החרות דקתני הכא כסדרן לא אחרתו בשנוע אחד אצל כי אחרתו אחי משיח: **אשר חרפו אויבין ה' אשר חרפו עקבות משיח.** לא אחרש הא קרא למאי איכתיב הכא דהא לא קא דריש ביה מדי וגרסה למורי שכן נכתב כקפריסא מחלה כמו ששינו כפי' אחרון דטוטה (דף מט:.) בעקבות המשיח חולפא יגאל ונמכו פירוש זה על בעקבות שהו לזון סוף כמו אשר חרפו עקבות משיח: **ביום הועד.** מקום שהלמדיי הממיי מתוועדין: **ללמוד מורה:** ה"ג והבגלן. מקום ששמו כך ישמום: **ואנשי הגבול.** אנשי גבול חרף ישראל. ל"א אנשי גזית סנהדרין: **כפני כלב.** דדמיון ממש כלכל מ"ר. ל"א כפני הכלב שלא יתביישו זה מזה: **משפולל על הכרית.** כל העולם אומרין עליו שוטה הוא. היינו משפולל לזון שנות כמו מליך יועלים שולל (איוב י): **ליכא קושטא בעלמא.** אין אדם בעולם שדבר אחת ממדי: **אמר לי הכוה מרבנן דאי הוה יחבי ליה כל הללי דעלמא לא משני כדבוריה.** לשקר ואישמעלי לא משני כדבוריה. חלקיה ליהוה אחרא וקושטא שמי: **טרפא אכבא.** שהיתה שוללת אותה: **לאו אורח ארעא.** לומר היכן היא הואל וחיפה רישה: **ה"ג נערים ילבינו פני זקנים.** כלומר יחרפו ויביישו אותם: **ווקנים יעמדו כפני נערים.** לכבדם והיינו דלמדין (במטה ד' מט:.) בעקבות המשיח חולפא יגאל: **כס קמה באמה.** לתרפה ולנדישה: **ביוקר ועוה.** שלא יכדו זה את זה. יקר כבוד. ל"א ביוקר יעות מוכדע כסין יאה עוותן ומחא. מ"ר: **והפגן וסלן פריו.** ואעפ"כ יהיה היין ביוקר שלא יהיה כרסה כפרי עמנו. ל"א שיהיו כולן

רודפין אחר היין ומשחקין וממיקר היין אע"פ שרוב יין בעולם: **כלו הפך לבן טיסור הוא.** כשפסע הגנע בכל העור. כך כשהפכה כל המלכות למינות מבא גאולה: **כי דין ה' עמו.** להביא להם גאולה: **כי יראה הפלמדיים.** שמחויקין ידי ישראל להחזיקן למוטב: **שפכלה פרוטה.** והיינו אולת די שיהו נדיים ריקניות: **כביכול.** כאלו יכולין לומר דבר זה כפי מעלה: **אין עוזר ואין סומך לישראל.** שיהיו שפלים למלך ואומר אין עוזר וסומך שיהו ממאישין מן הגאולה: **דמעסקי ביה.** לידע ממי יבא: **ועקרב.** נושך האדם פתאום: **וחד מרוב.** שאלף שנה יהיה חרוב חוק משמח אלפים אלו דהיינו אלף שביעי: **כפרי.** אלפים הוא חרב אלף שביעי ואלף שמיני: **וימו של הקב"ה אלף שנה שנאמר כי אלף שני בעיניך כיום אחמול כי יעבור:** משמט. **ועשה מרוב: שכולו שפס.** שהעולם משמט: **הוי עלמא.** העולם כך מתקיים: **ב' אלפים היה פסו.** מחתל שלא ניתנה לעינין מורה והיה העולם כמורה ומאדם הראשון עד שהיה אחרים בן נ"ב שנה ויהא אלפים שנה כדמוכחי קראי דכשנשלמו אלפים שנה עסק אחרים בתורה שנאמר (בדלפיה יג) ואת הפסך אשר עשו בחגן ומתרגמינן דשענדיו לאורייתא בחגן ולאמרין בנפסח ע"ז (דף ט.) גמירי דההוא שעתא היה אחרים נר חשון ומתמי שנין: **ושני אלפים אורס.** חשון הנפס אשר עשו בחגן עד (אלפים) שנות המשיח ארבעים ושמנה שנה עד שנוגד יתקח וששים שנה משנוגד יתקח עד שנוגד יעקב הרי ק"ח וק"ל שהיו ליעקב כשנא למנשים הרי ל"ח ורד"ו שעמדו במנשים הרי תמ"ח ומשיאלו ממנשים עד שנגנה בית ראשון ת"פ דכתיב (מלכים א ו) והיה כשמינים שנה וארבע מאות שנה לאלה בני ישראל מאת מנשים וגו' הרי מתקיי"ח ות"י שעמד בית ראשון כדמוכחי קראי וע' פי חשון שנות המלכים וע' דגלות ככל ומ"ב שעמד בית שני הרי תמ"ק ומתקיי"ח הרי אלפים פחות קע"ב וקע"ב קודם אופן קע"ב נשלמו שני אלפים מורה ואידי דלמך שני אלפים מורה קאמר שני אלפים מורה ולא שמכלה מורה אחר שני אלפים. מ"ר: **ושני אלפים שנוס הפשיט.** שלאחר שני אלפים מורה הוה דינו שיבא משיח ומכלה הגלות ויבטל השיעבוד מישראל: **אכל**

1. וגם אנכי מנעתי מכם את הנשם בעוד שלשך חרשים לקציר חמורתי על עיר אחת ועל עיר אחת לא אמטיר חלקה את חמטור חלקה אשר לא חמטיר עליה: **עמס ד' ו' חרוב:**
2. אשר חרפו אויבין ה' אשר חרפו עקבות משיח:
3. ותהי האמת נעדרת וקר מרע משתולל חרף ה' וירע בעיניו כי אין משפט: ישעיהו נט טו
4. כי בן מנבל אב בת קמה באמה כלה בחמותה איבי אש אנשי ביהו:
5. ויראה הבחן והנה כסחה חרפת את כל בשר ושר את הקנען בלו הפך לבן טיסור:
6. כי דין ה' עמו ועל עבדיו יתנחם כי יראה כי אולת ה' ואפס עצרו ויעזבו:
7. עיני נביות אדם שפיל ושחרום אנשים ונשגב ה' לכדו ביום ההוא:
8. ויחטו מימים כיום השלישי יקמנו ונרדה לפניו:
9. ותרם כראש קרני בלתי בשטר רענן:
10. כי אלף שנים בעיניך כיום אחמול כי יעבר ואשמורה בלילה:

התלים ז ד

יובת קמה באמה וכלה בחמותה ופני הדור כפני כלב ואין הבן מתבייש מאביו תניא ר' נחמיה אומר דור שבן דוד בא בו העזות תרבה והיוקר יעות והגפן יתן פריו והיין ביוקר ונהפכה כל המלכות למינות ואין תוכחה מסייע ליה לר' יצחק דא"ר יצחק אין בן דוד בא עד שתתהפך כל המלכות למינות אמר רבא מאי הפך לבן טהור הוא ת"ר: **כי דין ה' עמו** [וגו'] כי יראה כי אולת כי ואפס עצור ועזוב אין בן דוד בא עד שירבו המסורות ד"א עד שיתמעטו התלמידים ד"א עד שתכלה פרוטה מן הכיס ד"א עד שיתייאשו מן הגאולה שנאמר ואפס עצור ועזוב כביכול אין סומך ועוזר לישראל כי הא דר' זירא כי הוה משכח רבנן דמעסקי ביה אמר להו במטותא כ"ענינא מנייכו לא תרחקו דתנינא ג' באין בהיסח הדעת אלו הן משיח מציאה ועקרב אמר רב קטינא כ"שית אלפי שני הוה עלמא וחד חרוב שנאמר 'ונשגב ה' לכדו ביום ההוא אמר תרי חרוב שנאמר 'יחינו מיזמים כיום השלישי יקמנו ונחיה לפניו תניא כותיה דרב קטינא כשם שהשביעית משמטת שנה אחת ל' שנים כך העולם משמט אלף שנים לשבעת אלפים שנה שנאמר ונשגב ה' לכדו ביום ההוא ואומר 'מומור שיר ליום השבת יום שכולו שבת ואומר כ"י אלף שנים בעיניך כיום אחמול כי יעבור כ"תנא דבי אליהו ששת אלפים שנה היו עלמא שני אלפים תורה שני אלפים ימות המשיח ובעונותינו